

P6_TA-PROV(2006)0347

Okoljsko označevanje za ribiške proizvode

Resolucija Evropskega parlamenta o sprožitvi razprave o pristopu Skupnosti k sistemu okoljskega označevanja za ribiške proizvode (2005/2189(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru glede sprožitve razprave o pristopu Skupnosti k sistemu okoljskega označevanja za ribiške proizvode (KOM(2005)0275),
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,
 - ob upoštevanju poročila št. 780 s 26. zasedanja Odbora za ribištvo Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo, ki je bilo od 7. do 11. marca 2005 v Rimu,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije o določitvi akcijskega načrta Skupnosti za vključitev zahtev glede varovanja okolja v skupno ribiško politiko (KOM(2002)0186),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o prihodnosti za trg ribiških proizvodov v Evropski uniji: odgovornosti, partnerstvu in konkurenčnosti (KOM(1997)0719),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike¹,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo in mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A6-0219/2006),
- A. ker lahko dajanje ribiških proizvodov v promet, podprto z zanesljivimi potrdili, da so bile živali ujete, gojene, nabrane ali predelane v skladu z merili za okoljsko trajnost, veliko pripomore k večji zavezanosti proizvajalcev in potrošnikov ciljem trajnostnega ribolova;
- B. ker pa ni enotnih, mednarodno priznanih meril, ki bi določala pomen trajnosti pri ribiških proizvodih,
- C. ker mora ekološki pristop kot del sistema okoljskega označevanja vedno temeljiti na širokem spektru ocen,
- D. ker mora sistem okoljskega označevanja in certificiranja dati prednost pojasnjevalnemu sistemu z več merili,
- E. ker Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo že od leta 1998 preučuje vidike okoljsko označenih ribiških in ribogojnih proizvodov in ker je njen odbor za ribištvo maja 2005 izdal v zvezi s tem smernice,

¹ UL L 358, 31.12.2002, str. 59.

- F. ker se Svetovna trgovinska organizacija ukvarja s tem vprašanjem že od konference v Dohi leta 2001, kjer so države v razvoju jasno izrazile bojazen, da se bo iz okoljskega označevanja razvil nov zaščitniški mehanizem za izdelke iz bolj razvitih držav,
- G. ker lahko okoljsko označevanje ribiških proizvodov služi za izboljšanje zbiranja informacij o določenem ribištvu (izboljšanje količine in zanesljivosti podatkov),
- H. ker lahko raznolikost pojavljajočih se okoljskih oznak in meril okoljskega označevanja ter nezaupanje in zmeda, ki ju zbuja pri potrošnikih, privedejo do tega, da bo to sredstvo izgubilo svojo veljavo,
- I. ker je Evropska skupnost pred kratkim podpisala sporazum o mednarodnem programu za ohranitev delfinov in s tem povezan sistem okoljskega certificiranja (varno za delfine),
- J. ker se je tudi pokazalo, da obstaja zmeda glede tega, kaj je okoljska oznaka, kaj pa znak kakovosti,
- K. ker bi morale biti vse ribištvo v Evropski uniji po Uredbi Sveta (ES) št. 2371/2002 že po opredelitvi trajnostno, saj bi morale biti skladno s standardi Skupnosti,
1. pozdravlja sporočilo Komisije, ki želi sprožiti razpravo o pristopu Skupnosti k sistemu okoljskega označevanja za ribiške proizvode;
 2. obžaluje pa zaostanke Komisije pri pripravi sporočila, ki so omogočili, da so zasebniki medtem začeli z razširjanjem okoljskih oznak brez vsakega javnega nadzora, kar povzroča težave z njihovo verodostojnostjo in zmedo pri potrošnikih in proizvajalcih;
 3. opozarja tudi na dejanski namen mnogih teh oznak, ki se ob zavedanju, da potrošniki pripisujejo trajnostnemu razvoju vse večji pomen, uporabljajo preprosto kot sredstvo za večanje prodaje in potrošniku v resnici ne zagotavljajo, da označeni izdelek prispeva k trajnosti;
 4. meni, da obseg sedanjih sistemov dodatno prispeva h kompleksnosti tega vprašanja in da ne sme biti noben predlog v prihodnje oblikovan tako, da sistemi, ki so že prisotni na trgu, dobijo tržno prednost;
 5. razume, da namerava Komisija zgolj sprožiti splošno razpravo, ne da bi se že začela poglobljati v merila, ki bodo merodajna za okoljsko označevanje Skupnosti; kljub temu obžaluje, da sporočilo Komisije ne prispeva veliko k razpravi, ki bi jo ta institucija rada sprožila, saj je zaenkrat zastavljena preveč široko in nepremišljeno;
 6. obžaluje pomanjkanje ambicioznosti v sporočilu in meni, da izbrana možnost vzpostavitve minimalnih zahtev za prostovoljne sisteme okoljskega označevanja na tej točki ne bi bila najustreznejša; meni, da mora biti uporaba kakšnih koli znakov na trgu pod neodvisnim nadzorom, da bi bila za potrošnike povsem zanesljiva in verodostojna;
 7. poziva k večjemu priznanju malega priobalnega ribolova na evropski ravni; pred morebitno uvedbo sistema okoljskega označevanja poziva k posvetovanju z zadevnimi stranmi, vključno s predstavniki sektorja malega priobalnega ribolova, in k upoštevanju njihovih predlogov;
 8. meni, da je znak lahko učinkovit le, če je enoten in potrošniku lahko razumljiv, tako da mu

omogoča izbiro proizvodov, ki ohranjajo trajnost ribolovnih virov;

9. zato spodbuja Komisijo k nadaljnjemu razvijanju poglobljene razprave, ki se je bodo lahko udeležile vse vpletene strani, da bi natančneje razmislile o obsegu in pomenu še odprtih vprašanj;
10. se načeloma strinja s cilji trajnosti, usklajenosti, sledljivosti, preglednosti, objektivnosti in nediskriminacije, omenjenimi v točki 4 sporočila; meni, da je uvedba enotne okoljske oznake Unije polna birokratskih ovir;
11. je prepričan, da bi bila uporaba zanesljivih okoljskih oznak zelo učinkovito sredstvo v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, saj zahteva zelo jasno dokumentacijo, iz katere je razviden izvor rib, kar bi nedovoljenim ribam otežilo vstop na trg;
12. poziva Komisijo, naj pojasni, kaj razume pod javno oznako Skupnosti, saj njena razčlemba možnosti 2 (Ustanovitev enotnega sistema Skupnosti o okoljskem označevanju za ribe in ribiške proizvode) in možnosti 3 (Določitev minimalnih zahtev za prostovoljne sisteme okoljskega označevanja), ki ju obravnava v sporočilu, povzroča glede tega zmedo, če pomislimo na različne razprave o lastništvu sistema okoljskega označevanja, ki potekajo na mednarodni ravni;
13. meni, da bo morala Komisija ob vzpostavitvi sistema okoljskega označevanja in certificiranja ta sistem spodbujati, njegovo delovanje pa pojasniti vsem vpletenim v ta proces; meni, da bo morala Komisija zagotoviti tudi popolno zaupanje glede spoštovanja pravil, ki jih bodo določili organi, pristojni za označevanje in certificiranje, da bi se tako izognili zavajanju potrošnikov;
14. poziva Komisijo, naj v šestih mesecih izdela sporočilo Svetu in Parlamentu o minimalnih zahtevah in smernicah, ki jih mora izpolnjevati sistem okoljskega označevanja Skupnosti za ribiške proizvode;
15. Komisijo tudi poziva, naj pri oblikovanju osnov sistema okoljskega označevanja za ribiške proizvode v Evropski uniji upošteva ustrezna mednarodna merila, zlasti tista, ki jih je določila Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo, tako da bo sistem med drugim:
 - (a) skladen tako s kodeksom ravnanja Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo kot tudi z resolucijami drugih mednarodnih organizacij, kot sta OZN in STO;
 - (b) prostovoljen in bo zagotavljal večjo zaščito okolja, česar pa si ne bi smeli razlagati s tem, da je izdelek brez okoljske oznake slabše kakovosti;
 - (c) pregleden na vseh stopnjah, tudi glede organske strukture in finančnih določb;
 - (d) nediskriminacijski in ne bo oviral trgovine, zlasti v državah v razvoju, ter bo istočasno zagotavljal pošteno konkurenco;
 - (e) osnovala Komisija, ki bi morala uvesti pravila njegovega delovanja in zagotoviti neodvisnost organov, specializiranih za akreditacijo in certificiranje, ki sta bistveni orodji za zagotavljanje postopka ter verodostojnost navedb na oznaki;
 - (f) vseboval trajnostna merila, ki bodo izpolnjevala višje zahteve kot merila, ki veljajo za

sistem upravljanja z viri Skupnosti, in ki morajo temeljiti na resnih znanstvenih analizah; ta merila so lahko glede na različne ribiške proizvode splošna ali bolj specifična;

- (g) zagotavljal, da bodo oznake vsebovale resnične podatke, kar pomeni, da je treba zagotoviti stalni nadzor nad proizvodom od ribiškega plovila do končnega potrošnika, torej spremljanje certificiranja, ki bo dokazovalo, da označeni proizvod izpolnjuje predvidene zahteve;
- (h) vključeval zanesljive in neodvisne postopke revizije in preverjanja;
- (i) zagotavljal nujno potrebno javnost sistema;
- (j) izbral oznako, na kateri bo končni rezultat ocene proizvoda naveden na opazen in potrošniku razumljiv način;

16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in vladam držav članic.